

Oslo Teatersenter 1975 – 2005

Ronny Fagereng

Hans Konrad
Lundekvam

Erle Bolsrud

Mona HB
Acantalicio

Elisabeth Mona
Elé Wathne

Oslo Teatersenter sitt styre 2005.

Svein Borge Hoftun

(Ikke til stede da bildet ble tatt).

Oslo Teatersenter 30 år!

FELLES FOR ALLE ER KJÆRLIGHETEN TIL TEATERET.

Siden 2. september 1975 har mennesker kommet og gått på Oslo Teatersenter. Et 30-årsjubileum er en milepæl, og fordrer ettertanke: Frivillig scenekunst og dens plass i hovedstaden. Vi har lagt bak oss 30 spennende og innholdsrike år i kulturslottet på toppen av Tøyenparken. Siden starten har Oslo Teatersenter stått sentralt i utviklingen av Tøyen Kulturhus, bedre kjent som Trafo. Felles for meg og alle andre på senteret er valget av teater av hjertens lyst.

BAK OSLO TEATERSENTER STÅR DET EN STERK KVINNE. Ragnhild Sørvig har alltid stått for den åpne dørs og lave terskels politikk. I dette jubileumsskriftet gir Svein Gundersen og IdaLou Larsen sine perspektiver på senteret. I en kulturhistorisk og -politisk kontekst gir Svein Gundersen et bilde av Oslo Teatersenters betydning gjennom 30 år - et levende teatersenter som gjensidig påvirker og avhenger av utviklingen i scenekunstheltet for øvrig. I intervjuet med Ragnhild Sørvig gir Ida Lou Larsen oss et innblikk i hva "fruen i tårnet" har betydd for Oslo Teatersenter og det frivillige scenekunstheltet i hovedstaden – 30 år i Thalias tjeneste.

Årsprogrammet for jubileet gjenspeiler på mange måter de siste års satsing: Barn og unge har fått sin egen teaterskole – Oslo Teaterskole, og i feriene deltar de på Teateruker. Den største satsingen på barn og unge har imidlertid vært å skape teaterfestivalen Rampelys. Med Rampelys har hovedstaden fått landets største teaterfestival for barn og unge. Jubileet markerer også startskudd for en storsatsing på teater for unge voksne og seniorer, gjennom etablering av en ny voksegruppe og arrangering av Teatertreff – en kurshelg med det ypperste av lærerkrefter. I årene som kommer vil vi også fokusere på generasjonsoverskridende teateraktivitet.

Oslo Teatersenter har i årenes løp bygd opp landets største manusbibliotek, og driver i dag utleie av både manus, kostymer og øvingslokaler. Senteret gir også teaterfaglig rådgivning og støtte til etablering og drift av teatergrupper. Selv har jeg nytt godt av dette i etableringen av Oslo Improvisasjonsteater og PULVER –Norwegian improvisation theatre festival.

OSLO TRENGER EN BARNE- OG UNGDOMSTEATERSCENE. Det er viktig å gi barn og unge gode opplevelser, mestringer og historier. Oslo Teatersenter gir barn mulighet til å leve seg inn i andre menneskers erfaringer, og gjøre dem til sine egne. Gjennom å forholde seg til tekst, gjennom egne fortolkninger og uttrykksformer, får barn og unge formidle

disse erfaringene for et publikum. Interessen for teater blant barn og unge er stadig økende, men mangelen på spillscener gjør det vanskelig for å sette opp forestillinger. Oslo Teatersenter har derfor tatt initiativet til å etablere en egen scene for barne- og ungdomsteater i hovedstaden. Med senterets unike kompetanse, ressurser og nettverk, og med støtte fra Oslo kommune, vil ideen om en slik scene raskt kunne bli virkelighet.

OSLO KOMMUNE – EN SOLID STØTTESPILLER. I mine år som styreleder ved Oslo Teatersenter har Oslo kommune, både byrådet, bystyret og administrasjonen, vist stor innsikt i, og forståelse for, det verdifulle arbeidet som nedlegges på senteret. Etter flere års stillstand i bevilgningene forløste kulturbyråd Trine Skei Grande (V) i 2001 ny optimisme og aktivitet ved å øke den økonomiske støtten til senteret. Og da Hafslund truet med å selge Trafo, var kulturbyråd Kjell Veivåg (V) arkitekten bak redningsaksjonen som sikret fortsatt virksomhet. Med bystyrets budsjettforlik for 2005 har kulturbyråd Anette Wiig Bryn (Frp) og alle partiene i Oslo bystyre vist seg som en solid støttespiller for Oslo Teatersenter. Oslo kommunes støtte til senteret bærer bud om tillit til oss som frivillig organisasjon og bærende teaterinstitusjon – en tillit som forplikter.

DET BÆRENDE HOS FRIVILLIGE ER IDÉGRUNNLAGET. Frivillighet er kanskje samfunnets siste skanse for de virkelig frie og uavhengige. Der samfunnet for øvrig gjennomreguleres av stadig flere påbud og regler, fremstår frivilligheten selvkonstituert og autonom. Frivillighetens drivfjær er kjærligheten til en idé eller et idégrunnlag. Til forskjell fra de som tar i bruk forskjellige virkemidler for å selge sitt arbeid med det formål å tjene penger, kan frivillige imidlertid oppfattes som mer entusiastiske, oppfinnsomme og autentiske. Frivillig engasjement på et område som scenekunst kan imidlertid svekkes hvis offentlig sektor pålegger for mange samfunnsnyttige oppgaver eller hvis privat sektor påkrever økonomisk lønnsomhet og nytteverdi. Det frivillige scenekunstheltet vil hele tiden møte utfordringer fra politikere, fagforeninger og markedskrefter. Da er det viktig at vi gjennom vår aktivitet evner å artikulere vårt ærend. Så bærer da også Oslo Teatersenters 30-årige historie preg av fleksibilitet og tilpasningsevne, hele tiden i respons på skiftende tider.

ET BEGREPS MENING ER DETS BRUK, AMATØR! Det ble stor ståhei da Oslo Teatersenter for noen år siden fjernet begrepet "amatør" fra navnet. Hovedgrunnen for endringen var at de nye generasjoner frivillige scenekunstnere ikke ville forhåndsdømmes av et begrep som ga konnotasjoner som dårlig kvalitet. Da hjalp det lite at begrepets etymologiske bakgrunn er det latinske ordet amare, elske – en person som gjør noe fordi en liker å gjøre det. Det finnes bare godt eller dårlig teater ble det sagt; profesjonelt og amatørmessig teater. Og begrepet "amatør" brukes ofte om en som ikke gjør sin oppgave bra nok. Scenekunstnerisk profesjonalitet handler først og fremst om holdninger til, og kvalitet i, det teaterarbeidet man utfører. Innenfor scenekunstheltet finner man derfor både profesjonalitet og amatørisme blant både frivillige og yrkestilsatte scenekunstnere. Med denne endringen gikk Oslo Teatersenter i samme retning som kulturlivet for øvrig.

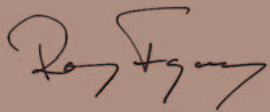
Å ELSKE SCENEKUNSTEN I SEG SELV, OG IKKE OMVENDT. Som flerårig styreleder på et teatersenter i en storby ser jeg konturene av et skifte innenfor det frivillige scenekunstheltet. Der man tidligere kun hadde den uskolerte teateramatøren, har vi i tillegg fått flere frivillige scenekunstnere med både ett og to års teaterutdanning. Samtidig ser jeg at stadig flere nyutdannede scenekunstnere med lengre teaterutdanning fra inn- og utland jobber frivillig med egne eller andres prosjekter.

Dagens utdannings-, finansierings- og teaterstruktur innenfor scenekunstheltet virker foreldet. Scenekunsthpolitikken bruker gårsdagens verktøy på morgendagens utfordringer, og i mellomtiden faller en del nyutdannede scenekunstnere utenfor de etablerte støtteordningene og andre rettigheter. Riktignok har vilkår og krav den hensikt å holde noen innenfor og andre utenfor, men slik praksis er i dag virker dette ekskluderende på stadig flere unge nyutdannede scenekunstnere. Samtidig finnes det eksempler på personer som egentlig skulle jobbe for teateramatørene, men som fikk ambisjoner på egne vegne og endret oppgavene bort fra det frivillige. Dette er eksempler på uheldige utslag av en manglende helhet i scenekunsthpolitikken. Oslo Teatersenter ledes av frivillige, og all den tid noen skaper scenekunst på frivillig basis vil Oslo Teatersenter være til støtte.

MED ÅPEN DØR OG LAV TERSKEL. Teaterets vesen er forandring, både på scenen og blant publikum. På den gamle transformatorstasjonen vil Oslo Teatersenter fortsette å omdanne frivillighet blant barn, unge og voksne til scenekunst som har betydning for hvilket miljø og bysamfunn vi ønsker oss i Oslo i fremtiden. Gjennom 30 år er det lagt et godt grunnlag, og Oslo Teatersenter er mer enn noen gang primus motor for det frivillige scenekunstheltet i Oslo, Østlandet og landet for øvrig. Dette bærer i seg et løfte og en optimisme for fremtiden.

Ragnhild Sørvig har mye av æren og fortjener en stor takk. Det samme gjør Mario Follestad, styret og alle engasjerte som har nedlagt en masse arbeid ved Oslo Teatersenter. Jeg vil takke både IdaLou Larsen og Svein Gundersen for sine flotte bidrag til jubileumsskriftet. Jeg vil også takke Oslo kommune og senterets mange kulturpolitiske og teaterfaglige samarbeidspartnere.

Mest av alt vil jeg takke alle de frivillige som gjennom årenes løp har gitt av sine liv til Oslo Teatersenter. Med glede og entusiasme, og med godt samhold og gode opplevelser som den eneste lønnen, har de gjort Oslo Teatersenter til hva det er i dag – et levende senter for det frivillige scenekunstheltet.

Ronny Fagereng & teaterhunden Mille
Styreleder Oslo Teatersenter

Ronny Fagereng og teaterhunden Mille

Oslo Teatersenter 30 år!

VELKOMMEN

MINUS PARENT HUS

MINUS

MANUS

TØYEN KULTURSENTER

TORS DAG 16. DESEMBER

KLOKKA 18.00

SERVERING AV GLØGG

KOLDTBORD

ANTALL: 1
RETTIGHETER: NORSKE DRAMATIKERNES FORBUND
STILART: UKJENT
SPRÅK: NORSK
MÅLGRUPPE: VOKSNE
ANTALL AKTER: 2
SPILLETID: 100 MIN
ANTALL ROLLER: 5
FORDELING: M: 2
K: 3

MANUSNUMMER: 1573
TITTEL: FAREN
FORFATTER: STRINDBERG, AUGUST
REGNR: 15
ANTALL: 1
RETTIGHETER: NATIONAL THEATERET
STILART: UKJENT
SPRÅK: NORSK
MÅLGRUPPE: VOKSNE
ANTALL AKTER: 3
SPILLETID: 70 MIN
ANTALL ROLLER: 8
FORDELING: M: 4
K: 4

MANUSNUMMER: 1574
TITTEL: DONNY BOY
FORFATTER: GLENDINNIE ROBIN
REGNR: 1198
ANTALL: 1
RETTIGHETER: NATIONAL THEATERET

ANTALL ROLLER: 5
FORDELING: M: 3
K: 2

MANUS NR 1514
TITTEL: GRO
FORFATTER: GRO, TORVALD
REGNR: 1158
ANTALL EKS: 1

RETTIGHETER: NORSKE DRAMATIKERNES
STILART: DRAMTISK DIKT
MÅLGRUPPE: VOKSNE
SPRÅK: NORSK
ANTALL AKTER: 5
SPILLETID: 140 MIN
ANTALL ROLLER: 19 (DET ER BESKRET)

Kraftlagets oppsetning av "En dag i Ivan
Olsens liv" av Lund Kirkegaard, 2005

Ragnhild Sørvig i manusbiblioteket

Oslo trenger en barne- og ungdomsteaterscene!

Av Ida Lou Larsen

I 27 år har Ragnhild Sørvig arbeidet for teaterbevegelsen i Oslo. I alle disse årene har arbeidsstedet hennes vært Trafo på Tøyen, og her er hun aktiv til tusen. Ingen tvil om at uten henne hadde verken Trafo eller Oslo Teatersenter vært det de er i dag.

Festivalarrangør Sørvig

Men denne solfylte formiddagen midt i april befinner ikke Ragnhild Sørvig seg på Trafo. I dag sitter hun, tilsynelatende rolig og avslappet, i kaféen på MS Innvik. Mobiltelefonen på bordet er stille og taus. Men Ragnhild følger den med blikket. Ikke så rart. Det er Rampelysfestival på Innvik og festivalarrangør er Oslo Teatersenter – det vil si Ragnhild.

Oslo Teatersenter er 30 år i år, og i 15 år har det vært Rampelysfestival i hovedstaden.

- Da den startet opp for 15 år siden, var det bare to grupper som deltok. Men etter hvert ble den så stor at den måtte flyttes ut av Trafo. Den har vært på Parkteatret, på Slurpen, og nå er den altså her på teaterbåten.

- Og hvor mange deltar i år?

- Vi har 20 medvirkende teatergrupper som spiller 50 forestillinger - det er teater, improvisasjon, dans, revy og sirkus i fjorten dager, for og med barn, ungdom og voksne. Det eneste vi ennå ikke har fått til i Oslo Teatersenter, er pensjonist-teater. Men det skal jeg klare, smiler Ragnhild.

Omsorgsfull, pliktoppfyllende....

Omsorgsfull, pliktoppfyllende, dyktig, flink, arbeidsom, inkluderende, varm, veldig åpen og inkluderende – det er adjektivene de som kjenner henne oftest tyr til når de skal beskrive Ragnhild Sørvig.

Hun er født og oppvokst i Gudbrandsdalen, nærmere bestemt i Fåberg ved Lillehammer. Og hun var ikke av de unge jentene som drømmer om et liv i rampelyset. Faktisk startet hun sitt voksne liv med å ta hotellfaglig utdanning.

- Det var på Hotell Kronen på Lillehammer, et hotell som ikke finnes lenger. Men etter hvert ble jeg lei av å re senger, og fant ut at jeg ikke hadde lyst til å fortsette i hotellbransjen.

I 1969 dro hun til Oslo. Hun fikk jobb på Tandbergs Radiofabrikk.

- Tandberg hadde et veldig aktivt kulturmiljø for sine ansatte. Det var egen skulpturpark, vi fikk subsidierte billetter til teatrenes forestillinger. Og vi hadde

egen bedriftsteatergruppe.

Der ble Ragnhild med. I sin ungdom hadde hun sunget i kor. Nå ble det oppdaget at hun hadde teft for teknikk, og hun ble sendt på ulike kurs.

- Jeg husker at på Det Norske Teatret fikk jeg Kari Borg som lærer. Hun lærte meg om lys og lyd, om scene og scenografi.

Veien til teatret

Men fremdeles var teatret en fritidsinteresse for Ragnhild.

- Hvordan har det seg at du ble heltids-teatermenneske?

- Det er en lang historie. I 1969, da jeg kom til Oslo, sto Trafo tomt. Ny teknikk hadde overflødiggjort de store transformatorstasjonene, og Trafo var blitt et spøkelseshus der det ruvet på Tøyen uten ett eneste vindu. Bystyret diskuterte ivrig hva som skulle gjøres med huset. Det var snakk om kjøpesenter og hotell – til og med om parkeringsplass. Men da våknet kunstnerne.

Grafikere, billedkunstnere, kunsthåndverkere, teaterfolk – alle begynte å interessere seg for Trafo. Også Ella Røyseng, som den gangen var daglig leder av Amatørteatersentret i Oslo.

- Jeg vanket en del i Gudbrandsdalslaget, og der var jeg blitt kjent med Ella som også vanket der. Og det var hun som i 1973 laget et stort høringsmøte om Trafo på Oslo Nye Teater.

Møtet ga resultater: Det ble vedtatt at transformatorstasjonen skulle rehabiliteres og bli kulturhus.

- Jeg husker at Oslo Lysverker påtok seg å oppjustere fasadene med vinduer, minnes Ragnhild. - En del av bygdelagene ble invitert til å jobbe dugnad på huset. Det var en fantastisk dugnadsånd den gangen, en entusiasme og en idealisme det ikke finnes maken til i dag.

Midt i blinken

2. september 1975 ble Trafo offisielt åpnet som kulturhus. Amatørteatersenter i Oslo holdt til der, og kunstnere fikk atelieer. Fremdeles var Ragnhild ansatt i Tandberg. Men i 1978 gikk Tandberg konkurs.

- Da spurte Ella, som fremdeles var leder for Amatørteatersenteret i Oslo, om jeg ville begynne å jobbe sammen med henne på Trafo. Det ville jeg så absolutt. Lønna var ikke all verden, men jeg fikk iallfall lønn. Og arbeidet var jo midt i blinken. Jeg begynte i mars 1978. Den gangen hadde vi bare to øvingslokaler. Men vi hadde fire lyskastere. Av en eller annen grunn ble de kalt "grisetryner". De kom fra England, og var egentlig revolusjonerende. Jeg husker fremdeles første gangen jeg kom inn i huset som ansatt: Den første jeg så var Elsa Kvamme på styler.

Tramteatret, Karl Hoff og Perleporten, Bikuben, Camilla Tostrup og Musidra, Saltcompagniet og Elsa Kvamme: Alle benyttet de seg av øvingslokalene på Trafo.

- Det var de første frie gruppene, og hos oss kunne de lage produksjonene sine. På kveldstid kom bygdelagenes teatergrupper og øvde. Det var en fin tid med fantastisk mye aktivitet...

Vant over Oslo kommune

- Det skjer fremdeles mye, selv om aktiviteten nok er blitt noe mindre, det må jeg innrømme. Men vi har fremdeles kontakt med frie grupper, som Kompani B. Valiente og Boreas. De er stadig ut og inn av huset, og de betaler leie som vi igjen bruker til å dekke våre utgifter.

- Hvordan er økonomien?

- Teatersentret er den eneste organisasjonen som har sin sentraladministrasjon i Trafo. Huset driver seg sjøl. Vi har 29 atelieer, og det er lite utskifting av kunstnere. Flere har vært der siden starten, som Kari Rolfsen, Wenche Gulbrandsen og Ragnhild Monsen.

I 2003 fant Oslo kommune ut at den ønsket å selge Trafo.

- Vi måtte organisere oss som leietakerforening, og vi vant kampen mot kommunen. Men det var ikke lett. Nå skal kommunen og Oslo kommunale

kontorbedrift, K/By, som vi er underlagt, drive huset. Fra 1975 til 1995 hadde vi en helt symbolsk leiekontrakt på kroner en. Fra 1995 til 2005 har leien fremdeles vært symbolsk. Nå skal den reforhandles, og den blir nok høyere. Men vi regner med at den fortsatt vil bli symbolsk. Hvis vi må begynne med markedsleie, går toget for de frie gruppene. Det vil de ikke ha råd til.

- Er det lett for dere å finne leietakere?

- Ingen problemer. Vi har faktisk for liten plass i perioder, iallfall om kveldene,

- Spilles det mye teater hos dere?

- Dessverre. Vi har ikke scene. Det er et savn. Vi har noen ideer. Men jeg tror ikke det blir i min tid.

Landets største manusbibliotek... og noen kostymer

- Ifølge nettsiden deres har dere landets største manusbibliotek?

- Og det er vi stolte over. Det startet med at Ella hadde samlet en del manuskripter; gjerne forestillinger hun selv hadde satt opp, hun hadde jo god kontakt med institusjonsteatrene. En dag sa hun – Ragnhild, disse manuskriptene må vi gjøre noe med. Så begynte vi å systematisere. Og slik ble manusbanken til.

Ragnhild Sørvig forteller at om våren ringer gjerne institusjonsteatrene og sier "nå har vi manuskripter til dere".

- I dag har vi cirka 2.000 manuskripter, og vi sender til hele landet. Ikke bare til amatørgrupper, men til dramalærere, til skoleverket, til teaterskolestudenter som lurer på hva de skal gjøre. Vi gir råd og fungerer som konsulenter. For eksempel når folk sier at "vi er en gruppe på to mannfolk og sju damer, vi vil ha et stykke som varer cirka 60 minutter, og det skal være morsomt".

- Hva gjør dere da?

- Vi har utarbeidet en del maler. Vi finner fram til den malen som passer best, og så sender vi gruppen en pakke med fem leseeksemplarer av ulike manus. Hvis forslagene våre ikke treffer midt i blinken, returnerer de dem og får tilsendt nye tekster.

Leiekontrakt for teknisk utstyr

Leiekontrakt for teknisk u

| 22 67 11 39

Fax 22 68 96 34

Bankkonto:

2085 07 08453

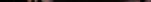
Postgirokont:

0824 06 77637

Innlevering:

Anvarioz :

Address: _____

Poster

Poststed : _____

...privat

Tlf. arb.:

Ant	Pris	Lev. OK	Ant	Pris	Lev. OK
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
10			10		
11			11		
12			12		
13			13		
14			14		
15			15		
16			16		
17			17		
18			18		
19			19		
20			20		
21			21		
22			22		
23			23		
24			24		
25			25		
26			26		
27			27		
28			28		
29			29		
30			30		
31			31		
32			32		
33			33		
34			34		
35			35		
36			36		
37			37		
38			38		
39			39		
40			40		
41			41		
42			42		
43			43		
44			44		
45			45		
46			46		
47			47		
48			48		
49			49		
50			50		
51			51		
52			52		
53			53		
54			54		
55			55		
56			56		
57			57		
58			58		
59			59		
60			60		
61			61		
62			62		
63			63		
64			64		
65			65		
66			66		
67			67		
68			68		
69			69		
70			70		
71			71		
72			72		
73			73		
74			74		
75			75		
76			76		
77			77		
78			78		
79			79		
80			80		
81			81		
82			82		
83			83		
84			84		
85			85		
86			86		
87			87		
88			88		
89			89		
90			90		
91			91		
92			92		
93			93		
94			94		
95			95		
96			96		
97			97		
98			98		
99			99		
100			100		

- Teaterrådet sender årlig ut lister over de mest spilte stykkene blant amatørerne. Der er det mange gjengangere?

- Det er riktig, og jeg jobber bevisst for å få dem til å prøve nye ting for det er viktig at også amatørerne gjør det. Men ofte er de redde, de tror ikke de vil klare det, eller at det kanskje ikke vil slå an.

- Har dere kostymer også?

- Vi begynte å bygge opp et kostymelager, og i de gode gamle dager fikk vi brukte kostymer av institusjonene når de ryddet opp. Vi har for eksempel en hatt fra gamle Scala, nå Chat Noir, og noen enklere plagg fra Riksteatret. Men nå gir ikke teatrene bort noe lenger. Nå er det pengegaloppen som rår, og teatrene holder kostyme-auksjoner. Men vi får fremdeles noen gaver og donasjoner. Det vi har nå produserer vi stort sett selv, og vi passer godt på kostymene våre.

Barneteater er hjertebarnet

Oslo Teatersenter har kontorfellesskap med UNIMA og Assitej der Ragnhild Sørvig også er styremedlem. I dag er Oslo Teaterskole med fem barneteatergrupper og en ungdomsgruppe på Trafo. De seks gruppene produserer en forestilling i året, og de spilles på vårens festival. Barneteatret ligger hennes hjerte nær. Meget nær.

- Før hadde jeg tid og kapasitet til å instruere, og da likte jeg best å jobbe med de små. Det er noe jeg savner, for det var en flott mulighet til å gi dem positive opplevelser. Jeg har lagt stor vekt på å gi ungene skikkelige vilkår, ta dem på alvor. Jeg undrer meg stadig over at politikerne i Oslo ikke tar tak i barneteater-saken. Her er idrettsbevegelsen langt sterkere og flinkere. Hvorfor finnes det ikke et skikkelig teaterhus for barn, der de både kan få oppleve profesjonell kunst og spille selv. Oslo trenger en barne- og ungdomsteater-scene!

- Hva synes du om Den kulturelle skolesekken?

- En bra ordning, om de klarer å skaffe nok produksjoner. Det er opplagt at den satsingen bør følges opp med produksjonsmidler.

Ragnhild Sørvig har fremdeles mange planer og drømmer

- Jeg nevnte pensjonist-teater. Det er en ting. En annen er at huset her skulle tilrettelegges bedre for handikappede. Og så burde vi få en heis. Det er veldig tungvint med varer slik det er nå. Jeg drømmer om en storstue, om en skikkelig scene med sal, om et flerbruksrom. Og hvis noen vil høre på meg, så har jeg også en drøm om et tverrkunstnerisk laboratorium. Tenk om det kunne komme en politiker som virkelig hadde litt skikkelige ambisjoner på kulturens vegne, sukker ildsjelen som iallfall har klart å gjøre inntrykk på noen av byens politikere: I 1996 mottok hun Oslo kommunes kunstnerpris.

- Er du ikke egentlig ganske flink til å få gjennomslag?

- Du vet, jeg er en stillferdig person. Så når jeg først sier noe, har jeg kanskje lettere for å bli hørt, sier Ragnhild.

6

KULTUR

HVORDAN GÅR DET?

Amatører i rampelyset

Festivalleder
Ragnhild Sørvig

■ I dag åpner Rampelysfestivalen, med 50 forestillinger over to uker. 20 amatørteatergrupper er i aksjon på teaterbåten kinnvika. I presjen står som vanlig Oslo Teatersenter, daglige leder, **Ragnhild Sørvig**. Festivalen kaller hun seg selv.

→ Hvordan har du det nå?

→ Jeg har det veldig bra – for jeg har i seg meg. Og så er det veldig moro at folk slutter opp om oss. Men jeg gruer meg litt til i dag. Det blir så mye folk. Minst 150 i salen, byråden og representanter fra gamle Tramteatret, Sir-

www.barneoya.no

BARNEØYA

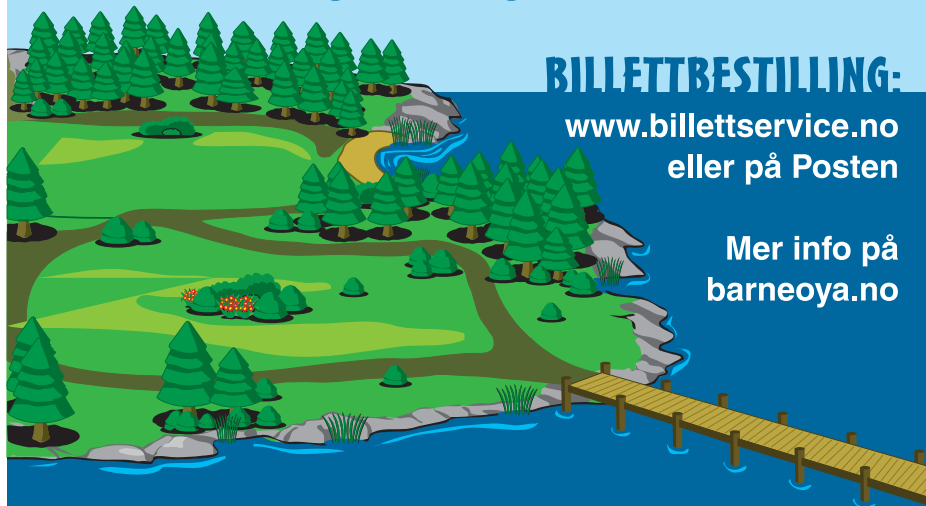
BARNAS FESTIVAL PÅ KALVØYA

LEK OG GØY PÅ BARNAS EGEN ØY!
19. og 20. august 2006

BILLETTBESTILLING:

www.billettsservice.no
eller på Posten

Mer info på
barneoya.no

SOS-barnebyer

HYDRO

NRK

Vi gratulerer Oslo Teatersenter med jubileet!

Noregs Ungdomslag - teaterentusiasme og kvalitet sidan 1896

Hos oss kan du

- spele teater
- gå på kurs
- vere med på Norsk Amatørteaterfestival på Det Norske Teatret
- låne manus
- vere med på internasjonale teaterprosjekt

www.ungdomslag.no

telefon 24 14 11 10

Norsk teaterråd

Hva du enn måtte ha lyst til å drive med av teater, så finner du det innenfor medlemsorganisasjonene i Norsk teaterråd! Dessuten yter de hjelp, råd og tips til lokale teatergrupper over hele landet.

Viktig oppgave for Norsk teaterråd er å sette frivillige scenekunst på den politiske dagsorden.

AOF Norge
Forsvarets Overkommando
Hålogaland Amatørteaterselskap
Juvente
Landslaget Drama i Skolen
Noregs Ungdomslag
Norges Bygdeungdomslag
Norges Døveforbund
Norges KFUK/KFUM
Norsk Amatørteaterforbund
Norske Teaterverksteder
Norsk Frilynt Ungdomsforbund
Norske 4H
Ravn
Studieforbundet Solidaritet
Vestlandske Teatersenter

KOLON

Vi takker for 25 år med kreative stunder på Trafo!

Hilsen fra
KOLON teater

HATS

GRATULERER MED 30-ÅRS DAGEN!!

Styre og administrasjon i Hålogaland Amatørteaterselskap (HATS) gratulerer Oslo Teatersenter med 30 års imponerende innsats for amatørteater

Østensjø Barne og Ungdomsteater

Østensjø Barne- og Ungdomsteater gratulerer Oslo Teatersenter med 30 års jubileum! Takk for godt samarbeid gjennom 12 år. Vi ser frem til videre samarbeid i årene som kommer.

Akershus Teaterverksted

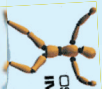
Vi gratulerer Oslo Teatersenter med lang og itherdig
innsats Hilsen Tone, Gro, Karstein, Jens

—mannus på nettet

Gratulerer med jubileet! Vi takker
for god hjelp så langt og gleder oss til
fortsatt godt samarbeid!
Bærum Teaterselskap,

BÆTS

OSLO
IMPROVISASJONSTEATER

Sør-Trøndelag Teaterverksted

Nordisk tai chi chuan-forening

"Nordisk Tai Chi Chuan Forening - Oslo: Klassisk
t'ai chi ch'uan i Oslo siden 1988. Kurs og trening
på alle nivåer. Internett: www.taichichuan.no"

Te-Nord
Grattis, med 30-årsdagen!
Pepperkvern i posten!

www.scenekunst.info

POWER
norskan improvisasjon theatre festival

Vi gratulerer!

Norsk amatørteaterforbund i Oslo

TEATREX

Til lykke med jubileet.
Assitej-Norge

«galskapens» hus.

SNIAK, Ragnhild
Sørvig, og åpner
døren til amatør-

NORSKE DRAMATIKER
turhuset på

Lengsel, drøm og t
ord til Peder W. Ca
«Trollspill», en mod
klassiker fra midlde
ne. Cappelen begy
bjørnsen og Me
kende griper
derbevisst ha
arketyper, tra
overlevering

Nå har gruppen Knuffinget
satt «Trollspill» på plakaten.
Premiere på Bootleg i Holst
gate 3 igår. (Bootleg er Oskar
Braatens gamle «Afrika».)
Bootleg har et av byens beste
teaterrom, og et utall

er Lødvi
ck til
var og
nder-
bygger det er utvilsomt i h
lingen, og som på an f
bygger de mellom tilske
Kjell
reorko
hus len i plan
trommer, gitar og bass – en
enkel besetning som bæres
frem av stor spilleglede.

Anders Rogg har satt iscene
med Rune Mikal Vindal som
koreograf. Den enkle, men ef
fektive scenografien står
gruppen for. De farvesprake
de og handlingsdrivende kos-

voksne. Det kreves ingen

Trafø

GJENNOM 30 ÅR

I Aftenposten Aften 7. 1980

talene kulturbyrå Kje
at det ikke er en oute
nave i skallestaten
kunstnere. Han er
i det er en off

ene fra

tymer har
rianne Pet
engende næring i van
med and
sj
essak
per er b
det. Den kunstner
1980 villet til
som foregår. Her er me
kjent. Kunstnerne er av de
er en med
virkelighet
søk på å bryte
rets stunde
Begge dele
frem i denne

er en med
virkelighet
søk på å bryte
rets stunde
Begge dele
frem i denne

SPRÅK: NORSK
MÅLTID: 100 MIN
ANTALL AKTER: 2
ANTALL ROLLER: 5
ORDELING: M: 2

OSLO KOMMUNE
KONTORBYGG
KONTORBYGG
KONTORBYGG

OSLO KOMMUNE
KONTORBYGG
KONTORBYGG
KONTORBYGG

OSLO KOMMUNE
KONTORBYGG
KONTORBYGG
KONTORBYGG

OSLO KOMMUNE
KONTORBYGG
KONTORBYGG
KONTORBYGG

OSLO KOMMUNE
KONTORBYGG
KONTORBYGG
KONTORBYGG

En gammel transformatorstasjon, et sted hvor høyspent strøm ble forvandlet til strøm til bruk for folk flest. Dette er både den konkrete og symbolske rammen rundt Oslo Teatersenter.

av Svein Gundersen

Den konkrete: Tøyen Trafostasjon, der den kneiser grå og nesten truende på høyden over Tøyen kulturpark, er et byggverk fra 1915 i nyklassisistisk industri-stil, tegnet av arkitekt Thorvald Astrup. Det kan også gjøres et poeng av at tomten i sin tid var utpekt som det første alternativet da man skulle bygge slott i hovedstaden.

Den symbolske: Å forvandle høyspente ideer til "bruksenergi" handler om utholdenhet. Den samme "strømmen" er utgangspunktet. Det er også fullt mulig å transformere "bruksenergien" tilbake til høyere spenning.

Oppstarten

På begynnelsen av 1970-tallet hadde Trafostasjonen uttjent sin rolle, og Oslo Lysverkers praktbygg lå nærmest som en forlatt spøkelsesbygning og ruvet på toppen av bakken.

Samtidig hadde de etablerte politiske miljøene fått nye utfordringer gjennom voksende grasrotbevegelser, inspirert av studentopprøret i 68. Den kraftigste nesestyveren kom ved folkeavstemmingen om EF i 1972, da de folkelige bevegelsene vant over det etablerte politiske maktapparatet.

Utfordringene gjenspeilte seg også i kulturpolitikken, et forholdsvis nytt fenomen i Norge. Kulturlivet hadde i stor grad vært overlatt til det private initiativ, eller til kirke og skole. Vi levde høyt på fortidens store forfattere og folkeopplysere, og våre alltid utrettelige ildsjeler. Selv om enkelte kulturinstitusjoner hadde fått offentlig støtte også før krigen, var det først i oppbyggingsperioden etter 2. verdenskrig kulturfeltet begynte å bli et offentlig anliggende. Det var for eksempel ikke før i 1970 institusjonsteatrene fikk 100 % offentlig eierskap, en æra som med dagens privatiseringstendenser kanskje snart er over.

Med de to kulturmeldingene fra 1973 og -74, prøvde det politiske miljøet, først Arbeiderpartiet, og så de borgerlige, å sette kulturen på den politiske dagsorden. Det nye folkelige grasrotengasjementet skulle imøtekommes, og det ble viktig å legge forholdene til rette for kulturell egenaktivitet. Det "utvidede kulturbegrep" ble skapt. Aktivitet ble satt i høysetet, det var uvesentlig om man spilte bridge eller teater.

I ettertid kan en godt forstå at de yrkesaktive kunstnerne, som på mange måter hadde vært "bærere" av kulturlivet, følte seg nivellert og tilside-satt, og det er lett å finne parodiske uttrykk for kulturforståelsen, som når en kommune går hen og gir årets kulturpris til en travhest. Det viktige med meldingene var likevel at de trakk fram kulturpolitikk som et statlig og kommunalt ansvarsområde, og at de understreket kulturens betydning for samfunnets og den enkeltes utvikling.

Da bystyret i Oslo høsten 1972 vedtok å opprette Trafo Tøyen kulturhus, var det helt i tråd med disse folkelige strømningene. Oslo kommune fikk leie den nedlagte Trafostasjonen gratis fra sitt eget kommunale selskap, Oslo Lysverker, som også skulle sette deler av huset i stand.

Den kollektive tenkningen fra grasrotbevegelsene preget også i stor grad kunstnerorganisasjonene. Billedkunstnerne og kunsthåndtverkerne hadde i lengre tid arbeidet for å skaffe atelierer og verksteder for kunstnere i Oslo. På Trafo var det masser av plass, både til atelierer og fellesverksted. Fremdeles er størstedelen av Trafos bygningsmasse leid ut til kunstnere.

Amatørteatersenteret i Oslo ble dannet i 1973. Det skulle hjelpe til å samle og legge forholdene til rette for det frivillige teaterarbeidet i hovedstaden. Ved siden av enkelte barneteatergrupper, var amatørteater-virksomheten i starten vesentlig knyttet til bygdeungdommens lagsaktivi-teter, i Hordalaget, Håløylaget eller Romerikslaget.

Da beslutningen om opprettelsen av Tøyen kulturhus kom, arbeidet la-gene aktivt for at Amatørteatersenteret skulle få lokaler der. Ved den offisielle åpningen av kulturhuset hadde senteret allerede hatt tilhold i huset et halvt års tid. Den første tiden var preget av stor dugnadsinnsats

i forbindelse med oppussing av stedet. Representater for Østerdølenes teaterlag og Gudbrandsdalslaget, som flyttet med inn i huset, var ikke de minst aktive. En kan godt si at det var bygdeungdommen som inntok Trafo.

Den offisielle åpningen av Trafo Tøyen kulturhus, fant sted 2. september 1975. Bygget hadde da fått ti billedhuggeratelierer, seks maleratelierer, et fellesverksted for seks tekstilkunstnere, to øvingslokaler for teater, og kontorer for Amatørteatersenteret i Oslo.

En drøm hadde blitt konkret virkelighet.

Og det var fortsatt store arealer som sto uoppusset og ledige. Her var det utvidelsesmuligheter.

Motsetninger

I kjølvannet av kulturmeldingene på 70-tallet fulgte en fornyet og heftig debatt omkring profesjonalitet og amatørisme, særlig innen teaterfeltet. Begrepene ble i stor grad brukt som kvalitetskriterier, istedet for å be-tegne forskjellig utgangspunkt og tilnærming til arbeidet for amatørerne og de profesjonelle. I de institusjonelle teatermiljøene fikk ordet ama-tørteater en negativ klang. Det var med på å lage nesten vanntette skott mellom institusjonsteateret og amatørteatermiljøene.

Institusjonsteatret i Norge ble styrket på 60- og 70-tallet. Mens teatret ellers i Europa opplevde opprør mot institusjonene ved at sterke tea-terpersonligheter brøt ut og dannet egne ensembler med alternative arbeidsformer, skjedde dette i liten grad i Norge. Det som var av opprør ble, ifølge teaterforsker Jon Nygaard, kanalisert inn i institusjonene via bisenene.

Oppbyggingen av kulturadministrasjoner i kommuner og fylker utover på 70-tallet økte presset for å få en annen fordeling av de nasjonale kul-turtilbudene, og den senere så tydelige sentrum/periferi problematikken begynte å gjøre seg gjeldende. Gjennom opprettelsen av regionteatrene oppnådde man tilsynelatende en desentralisering av teatertilbudet. De nye regionteatrene ble gjerne etablert på steder hvor stor lokal

Aud Øygarden, Niels Å. Nielsen, Per Hallstein Stavik
og Åslaug Nes i Te-Nords oppsetning av *Lysistrata*
2000. FOTO: Torkel Mona

amatørteatervirksomhet allerede hadde skapt interesse for teater, og de ble eksponenter for noe av den eksperimentering med form og arbeidsprosess som kjennetegnet de uavhengige teatergruppene i andre land.

Samtidig vokste det fram frigrupper som ønsket å arbeide profesjonelt med annerledes og personlig engasjerende teater. Frigruppene hadde ikke, som i Sverige og Danmark, forankring i alternative grupperinger innen det etablerte teatret, men besto av radikale ungdommer med teaterinteresse, eller med tilknytning til alternative kunst- og studiemiljøer, og var inspirert av nye strømninger og uttrykk fra utlandet. Noen av gruppene, som Saltkompaniet, Perleporten, Musidra og Tramteatret, så mulighetene som etableringen av Trafo hadde skapt, og ble helt fra begynnelsen så og si faste leietakere av Amatørteatersentrets lokaler.

Det var ikke bare av praktiske og økonomiske årsaker Amatørteatersentret ble et tilholdssted for den gryende frigruppe-teaterbevegelsen. Det etablerte teatret tok på mange måter avstand fra de nyetablerte gruppene, og hadde lett match når det gjaldt å kritisere gruppenes oppsetninger. Det var bare å henvise til manglende faglig teaterkompetanse. Amatørteatermiljøet var på en helt annen måte åpne for frigruppene. Man hadde

en genuin felles teaterinteresse, selv om det form- og innholdsmessig kunne være lang avstand i repertoar.

Trafo har fortsatt å være et sentralt sted for frigruppemiljøet i Oslo. Da Teatersentrum, nå Danse- og teatersentrum, ble startet i 1977, var det med tanke på å arbeide for bedre arbeidsbetingelser for gruppene, særlig med tanke på økonomi og øvingslokaler. Black Box skulle bli et øvings- og visningssted for frigruppene. Utviklingen på slutten av 70- og begynnelsen av 80-tallet, var at frigruppene i stigende grad spilte for barn og unge på skoler og bibliotek utover landet. Samtidig arbeidet de avantgardistiske delene av frigruppemiljøet for å gjøre Black Box til en egen teaterinstitusjon for presentasjon av avantgardeteater i Norge. Dette arbeidet gikk på bekostning av mange frigruppers primære behov for produksjons- og visningslokaler.

På denne bakgrunn betydde det mye å ha Trafo å ty til som øvingslokale. På Trafo drev man etter "den åpne dørs politikk", dørene var (og er) åpne fra 8.30 til 23 hver dag, fleksibilitet har vært et nøkkelord, noe som passet frigruppene godt.

Styrking av amatørteatret

Som følge av den nye kulturpolitikken ønsket man å styrke egenaktiviteten også på teaterområdet. Amatørteaterbevegelsen skulle få en sentral plass i dette arbeidet. Kulturdepartementet tok i 1979 initiativet til å danne Norsk Amatørteaterråd, en paraplyorganisasjon for amatørteaterorganisasjoner og andre organisasjoner som hadde stor teatervirksomhet blant sine medlemmer.

Dette førte til at amatørteatervirksomheten økte utover landet. I Oslo gikk aktiviteten imidlertid noe ned, da teatervirksomheten i de før så aktive bygdelagene gikk tilbake. En kan kanskje snakke om en form for urbanisering. De som tidligere hadde funnet tilhørighet i amatørteatermiljøene, var blitt mer integrert i bysamfunnet. I tillegg absorberte det voksende frigruppemiljøet mange av de mest teaterinteresserte byungdommene, som ellers ville ha utviklet sin teaterinteresse gjennom amatørteatermiljøet.

En konsekvens av dette ble at det på 80-tallet til tider var vanskelig å skille mellom amatørteater og frie grupper. Jon Nygaard trekker fram dette som en av grunnene til at Kulturdepartementet var tilbakeholden med å gå inn på faste støtteordninger for de frie gruppene.

Aktiviteten ved Amatørteatersenteret økte likevel i perioden. Ved siden av behovet for prøvelokaler, stod etterspørselen etter teaterfaglige kurs for veksten. Ved å øke den teaterfaglige kompetansen innen amatørteatret, forsøkte miljøet å dreie fokus over på det som er amatørteatrets egenart, nemlig frivillighet. Kvalitetsdebatten og den tilspissede mot-

setningen mellom profesjonalitet og amatørisme, mellom "finkultur" og "folkelig kultur" var fremdeles på dagsorden, og man ønsket å motarbeide holdninger i teaterverdenen om amatørteater som "annenrangs" teater. Amatørteatermiljøet ville framstå som en ressurs som kunne tilføre teateret energi, engasjement og glede.

Teaterarbeid for barn og unge

Den økende aktiviteten må også ses i en annen sammenheng. På 60-tallet startet teaterinteresserte pedagoger Landslaget Teater i Skolen. Landslaget skulle arbeide for å gi teaterfaget innpass i skolen, på linje med andre praktisk-estetiske fag. De som startet landslaget, var interessert i å gi skoleteatret plass i undervisningen.

Etter sterk påvirkning fra dramapedagogiske strømninger, særlig fra England, skiftet laget navn til Landslaget Drama i skolen. Det var ikke bare et navneskifte. Teateraktiviteten som i starten hadde vært forestillingsrelatert, endret på 70-tallet karakter til prosessorientert arbeid, hvor fokus ble lagt på deltakernes emosjonelle og sosiale utvikling mer enn på teaterproduksjon.

På 80-tallet var pendelen på veg tilbake, og det forestillingsrelaterte arbeidet fikk igjen større plass. Dette økte også interessen for det teaterfaglige arbeidet innen amatørteatret. Med Mønsterplanen av 1987 kom drama/teater inn som valgfag i skolen. To år etter startet Amatørteatersenteret opp med barneteateraktivitet på Trafo. Høsten 1989 startet 12 barn i den første gruppen.

Alternative modeller

Mens institusjonsteatrene på 80-tallet slet med publikumsbesøket, kunne amatørteatret vise til stadig større publikumstilstrømning. Regionteatrene var ikke blitt en udelt suksess. Mange av dem hadde problemer med å finne forankring i lokalmiljøene, og nyetableringen hadde ikke ført til den økningen i teaterinteressen man hadde håpet.

Parallelt opplevde vi en sterk økning i interessen for lokale historiske spill. De store utendørspillene krevde mange skuespillere, og økono-

Kostymbilder

år slappfullt hus. For fjerde og siste gang fremførte de stykket «Ut i skogen å bo for seg selv» av Peder Cappelen.

Det skjedde under kultur- og familiefestivalen på Slurpen, Oslo kommunes gamle suppekjøkken hvor også Oslo-frokosten i sin tid ble laget. De gamle, prektige lokalene passet opp, huset fylles av mangfoldige aktiviteter. En stilfelle har overtatt og skapt et kultursenter. I går ble det satt punktum for festivalen. En hel uke har den vært, med bakgrådkonsert, rockekonsert, trylleshow og teaterforestillinger for små og store.

De satte sitt festlige preg på festivalen, barna i Svakstrømmen. Det knapt tre år gamle barneteateret springer ut fra Amatørteatersentret på Tøyen. Helt siden i høst har barnegruppen øvet på å lese tekster, bevege seg på gulvet og sunget, og de har sett teater. Og de små skuespillerne utfolder smittende spillglede og de kunne sine ting. Her var ingen storskring og nelling, så godt hadde de lært sine roller at sufflaset slett ikke slapp til.

—Jeg bygger hus på scenen, også synger jeg, det er veldig moro, betror minstemann i barnegruppen, femårige Madelen Schultz Karlsen, oss. Stråhatten sliter på snel, kanindrakten er

En av Oslo Teatersenters første barneteatergrupper.

misk kunne de ikke gjennomføres uten en betydelig frivillig innsats fra amatørskuespillere. Samtidig ønsket man å tilføre den teaterfaglige kompetansen fra det profesjonelle miljøet mht regi, scenografi osv, og med profesjonelle skuespillere i noen av de store rollene. Det ble skapt en arena hvor amatør og profesjonell arbeidet sammen. I 1974 ble Maridalsspillet etablert som Oslos eget lokalhistoriske spill, og var i en periode et av landets største spill.

Som en følge av alt dette ble det politisk interesse for å se på alternative teatermodeller, hvor amatørteatrets entusiasme og nærhet til publikum ble forsøkt kombinert med det profesjonelle teatrets fagkompetanse. Teaterverksted-ideen fikk gjennomslagskraft. Profesjonelle teaterarbeidere skulle videreutvikle samarbeidet mellom amatørerne og det teaterfaglige miljøet. En del kommuner og fylkeskommuner satset på teaterverksted-modellen, og forsøkte å sette samarbeidet mellom amatører og profesjonelle i system. Lengst i dette planarbeidet gikk Hedmark Fylke, som gjennom opprettelsen av Hedmark teater satte seg som mål å dyktiggjøre enkelte av amatørerne til et profesjonelt teaterfaglig nivå. Krefter innen Amatørteatersentret i Oslo ønsket en utvidelse av senteret i retning teaterverksted. Det fikk man ikke politisk gjennomslag for.

Kommunen hadde allerede det økonomiske ansvaret for et profesjonelt teater (Oslo Nye teater), og den økende kommunale støtten til frigruppemiljøet ble mer og mer kanalisert til Black Box teater. Man var fornøyd med at senteret fortsatte driften som før, og med økende satsing på tilbud til barn og unge.

Dette er noe av forklaringen på at senteret i forholdsvis liten grad har satset på utleie av lys-/lydutstyr, kostymer og rekvisitter. Det ble for ressurskrevende både mht anskaffelse og vedlikehold. Likevel har senteret etterhvert, takket være initiativ og oppfinnsomhet fra de ansatte, anskaffet en del kostymer og rekvisitter til utleie. Når institusjonsteatrene skulle rydde i sine lagre, var man på tiggerferd. I tillegg har enkelte teatergrupper gitt sine brukte kostymer til senteret. Behovet er der, og tilbudet kunne med fordel vært bygget ut.

Kultur: Samfunnets eller individets ansvar

Mens 70- og 80-tallet var preget av økt kultursatsing fra det offentlige, ble 90-tallet preget av nedgradering. Kommuneøkonomien ble etter hvert så stram at man måtte skjære ned på de kommunale tiltakene som ikke var lovpålagte. Man hadde brukt 20 år på å bygge opp velfungerende forvaltningsorgan for det kommunale kulturlivet, nå bygget man dem ned igjen. Kulturutvalg ble fjernet, eller slått sammen med andre utvalg, som kultur og næring, kultur og turisme osv og kultursjefstillinger skåret vekk. Støtten til det frivillige kulturarbeidet ble også redusert. I denne prosessen var det stor politisk vilje til å skjerme kulturtiltak til barn og unge. På den måten kan en si at satsing på barn og unge, ad negativ vei, ble et satsingsområde.

1990-tallet var tiåret da liberalisering og økt konkurranse ble sentrale begrep innen offentlig forvaltning. Det offentlige skulle "lønne seg". Privatiseringen skjøt fart. Kultur ble i stigende grad sett i sammenheng med turisme og næringsutvikling. Markedsmekanismene skulle også få regulere kulturtilbudene. Denne utviklingen toppe seg med Bondevik-regjeringens Stortingsmelding 22 for 2004/2005 "Kultur og næring". Noe av det som skjedde, må man i tillegg tilskrive den teknologiske utviklingen, særlig innen medie-kulturen. Disse momentene har trukket i samme retning.

Denne måten å tenke på er et brudd med den over hundre år gamle folkeopplysnings- og nasjonsbyggingstankegangen innen norsk kulturliv.

L97 og den estetiske dimensjon

Men folkeopplysningsideene overlevde. Med Læreplanen for grunnskolen av 1997 (L97) kom kravet om å ivareta den estetiske dimensjonen inn i skoleverket for fullt. Planen erkjenner den betydning estetisk erfaring, praksis og opplevelse har i forhold til oppdragelse og oppvekst. En vellykket undervisning krever at læreren har trening i å strukturere og lede estetiske læreprosesser i klasserommet spesielt, og kjennskap til prosess og erkjennelse i forhold til produksjon og resepsjon av kunst og form generelt. En heving av lærernes kunstpedagogiske kompetanse trengtes. Og med heving av den estetiske kompetansen blant pedagogene, fulgte fornyet interesse for teateraktiviteter blant barn og unge.

At førskolelærerne har hatt drama og teater som obligatorisk komponent i sin utdanning i vel 20 år, har i økende grad ført til at barn får delta i lekpregede drama- og teateraktiviteter, noe som også har vært med på å styrke teaterinteressen.

Satsingen på musikk- og kulturskoler utover landet ga samme effekt. Likeså de linjedelte fagene med musikk, dans og teater på de videregående skolene, og de mange folkehøgskolene med estetiske fag på timeplanen. Også fra rollespill og interaktive spill har ungdom fattet interesse for oppbygging av fiksjon: for arbeid med manusutvikling, regi og dramaturgi, koreografi, scenografi, improvisasjon og skuespillerkunst.

Rampelys – familieteaterfestivalen.

Alt dette har ført til en enorm økning i teaterinteressen blant barn og unge. For Teatersenterets del har denne utviklingen tydeligst kommet til uttrykk gjennom utviklingen av Rampelysfestivalen. Fra sin spede begynnelse for 15 år siden, har festivalen utviklet seg til et kjempearrangement som forlengst sprenger Trafos fysiske rammer. De siste årene har mange av forestillingene blitt spilt på teaterbåten Innvik. På årets festival spilte 20 teatergrupper 50 forestillinger over 14 dager. Festivalen har blitt en gigantisk mønstring av bredden og kvaliteten på barne- og ungdomsteateraktiviteten i Oslo-området.

Mye av arbeidet i barne og ungdomsgruppene har denne festivalen som mål gjennom året. Her får gruppene vist hva de holder på med, og får oppleve profesjonelle rammer rundt forestillingene sine. En stor del av senterets ressurser går med til dette arrangementet.

Nytt årtusen

I 2000 skiftet Oslo Amatørteatersenter navn til Oslo Teatersenter. Navneskiftet kan ses som et innlegg i den før nevnte kvalitetsdebatten, som har vært levende siden 70-tallet. Navneskiftet har også sammenheng med at Teatersenteret i økende grad betjener et profesjonelt teatermiljø. Omleggingen av støtteordningen til frigruppene, fra drifts- og produksjonsstøtte til prosjektstøtte, kom på slutten av 90-tallet, og gjorde at mange av gruppene som gjennom en årrekke hadde laget teaterforestillinger for barn og unge, fikk betydelig forverrede arbeidsvilkår. Da ble tilgangen til Trafos rimelige lokaler enda viktigere.

Norsk Amatørteaterråd fulgte etter i navneskiftet. På årsmøtet i Tromsø i mai 2004, besluttet representantskapet i Norsk Amatørteaterråd å skifte navn til Norsk Teaterråd, noe som ikke gikk upåaktet hen i det profesjonelle teatermiljøet. At rådet strøk "amatør" fra navnet, ble mer betraktet som hybris enn som en ytring om at teater er teater, uansett. Denne navneendringen kan også leses som en holdningsendring. I takt med sjangerblanding, crossover og diverse multimediale blandingsformer, ville amatørteaterbevegelsen signalisere at de ønsket å rokke ved de altfor høye murene mellom profesjonell og amatør.

Navneskiftet var også en utfordring til det profesjonelle teatermiljøet. Norsk teaterråd skulle nå gå i bresjen for å synliggjøre den enorme spennvidden det er fra utkantgrupper med hundrevis av teateramatører til enkeltstående, semiprofesjonelle teaterpersoner i hovedstaden. Og disse miljøene har ikke bare et mål, men hundrevis. Det kan være et lokalpolitisk argument å samle bygda til et felles løft for å styrke fellesskapsfølelsen. I storbyen er det kanskje et annet teaterpolitisk argument som gjelder. Å kunne forske i banebrytende prosjekter, nye samarbeidsformer eller nye virkemidler. Felles for begge er at det er viktig å kunne utvikle skuespillerevner og å tørre å tenke nytt. Og alt er på sin måte like viktig og like riktig.

Barneteater i full aktivitet på Trafo'n.

Leieforhold og krise

Da Trafo i sin tid ble startet, inngikk man en 20 års leiekontrakt med kommunen. Denne ble forlenget med ytterligere 10 år. Tilliten har vært stor til at Oslo kommune var en stabil utleier som tenkte langsiktig, og ville sørge for at virksomheten ble forvaltet på en trygg og innsiktsfull måte. Sjøkket ble derfor stort da man plutselig fikk presentert planene om at Trafo skulle selges.

I tråd med tenkningen om effektivitet, inntjening og lønnsomhet, som etter hvert har gjennomsyret offentlig sektor, ønsket Hafslund i 2003 å legge Trafo ut for salg. Ansatte, kunstnere og leietakere svarte med en øyeblikkelig og kontant motaksjon. Overfor det politiske miljøet ble det viktig å dokumentere hvor stor og betydningsfull virksomheten på Trafo hadde blitt, og hvilke ringvirkninger den hadde. Man fryktet at et salg ville føre til en husleieøkning som fullstendig ville slå beina under det miljøet man hadde brukt nesten 30 år på å utvikle.

Trafo som kulturhus er unikt, nettopp fordi det er et "lavkostnadshus". Det er nok av kommuner som har brent seg på at det nye kulturhuset ble så dyrt at bare kommersielle interesser har råd å leie seg inn. Det som skulle bli en investering i det lokale kulturlivet, har i stedet sugd ut ressursene, og ført til nedgang i kulturell aktivitet.

Presset og argumentene virket i første omgang overfor Oslo kommune, og Hafslunds salgsplaner ble løst av kulturbyråd Kjell Veivåg (V) som fikk gjennomslag i byrådet for en intern transaksjon mellom Hafslund og Oslo kommune. Trafo er nå underlagt Oslo kommunes, Kultur- og kontorbygg Oslo KF (KBY), og brukerne har organisert seg som leietakerforening. Som før har man en overkommelig leie å forholde seg til, og vi kan håpe på at privatiseringslysten er på retur. Forståelsen for betydningen av offentlige grunnlagsinvesteringer er igjen økende. Det er likevel spenning knyttet til den nær forestående reforhandlingen av leiekontrakten.

Situasjonen i dag

Fortsatt er Oslo kommune en solid støttespiller for Oslo teatersenter, og bevilget kr. 1,2 millioner til senteret i inneværende jubileumsår. Det

samlede budsjettet for virksomheten er på 2,2 millioner, egeninntjeningen kommer stort sett fra utleie av hus og tjenester.

Oslo kommune får valuta for pengene. I løpet av de siste årene har Teatersenteret etablert sin egen teaterskole, Oslo Teaterskole, som omfatter 6 barne- og ungdomsteatergrupper. Her øver 150 barn og unge i alderen 6 til 19 år ukentlig på Trafo. Alle teatergruppene er forestillingsrettet, fram mot senterets årlige teaterfestival Rampelys. I forbindelse med vinter-, høst- og sommerferien arrangeres teateruker for barn og unge. Dette er lengre kurs og teateraktiviteter som ledes av erfarne teater- og drama-pedagoger, og som ender med foreldrevisninger. Interessen for teater blant barn og unge er stadig økende, og ventelistene til teatergruppene er lange.

Teatersenteret har også utviklet et omfattende teater- og produksjonsfaglig samarbeid med Oslos mange barne- og ungdomsteatergrupper, skoler og andre institusjoner. Senteret får stadig flere og flere henvendelser fra skoler som ønsker å benytte seg av senterets kompetanse. I samarbeid med byen og bydelenes politikere ser senteret også for seg et tettere samarbeid med kulturskolene. Et av Oslo Teatersenters viktigste mål for et visjonært barne- og ungdomsteaterarbeid er etableringen av en egen scene for barne- og ungdomsteater i hovedstaden. Initiativet er allerede tatt, og senteret er i dialog med byens kulturpolitikere og kulturarbeidere.

I tillegg til Rampelysfestivalen, arrangerer man årlige Teatertreff, hvor deltakerne kan få faglige påfyll og inspirasjon av det ypperste av lærere og krefter. Jubileumsåret er også startskudd for en langsiktig nysatsning på frivillig teaterarbeid blant unge voksne og seniorer, både nybegynnere og semi-profesjonelle.

I tillegg har senteret kontakt med landets profesjonelle produksjonsmiljøer av barne og ungdomsteater: Assitej Norge, organisasjon for barne og ungdomsteater, har sitt hovedkontor på Trafo og kjøper tjenestene sine av senteret. Det samme har Unima Norge, organisasjonen for norsk figurteater. Den fysiske nærheten mellom senteret og disse to organisa-

Forholdet til de profesjonelle produsentene av barne- og ungdomsteater er også blitt styrket av at et økende antall frigrupper leier seg inn på Trafo i prøveperiodene. Den kulturelle skolesekken har skapt et stort behov for profesjonelle barne- og ungdomsteaterforestillinger, uten at støtten til produksjon av forestillingene er blitt vesentlig øket, og frigruppene trenger fremdeles rimelige øvingslokaler.

Nasjonal betydning

Til markedspris?

amatørateatersentret i oslo

Postboks 2893 Tøyen, 0608 Oslo 6 - Telefon 67 11 39
Emsjøveien 2, innkj. Hovinveien

UTLEIE AV TEKNISK UTSTYR

GRUPPE : _____

V/ : _____

ADR. : _____

POSTNR. : _____ POSTSTED : _____

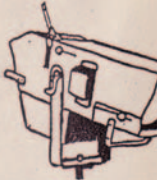
TLF.PR. : _____ TLF.ARB. : _____

GJELDER FØLGENDE UTSTYR:

_____ KR. _____

_____ " _____

_____ " _____

GRUPPE : _____

V/ : _____

ADR. : _____

POSTNR. : _____ POSTSTED : _____

TLF.PR. : _____ TLF.ARB. : _____

SCENESAL

MANDAG 4

TIRSDAG 5

ONSDAG 6

TORSDAG 7

GJELDER FØLGENDE USTYR:

KR. _____

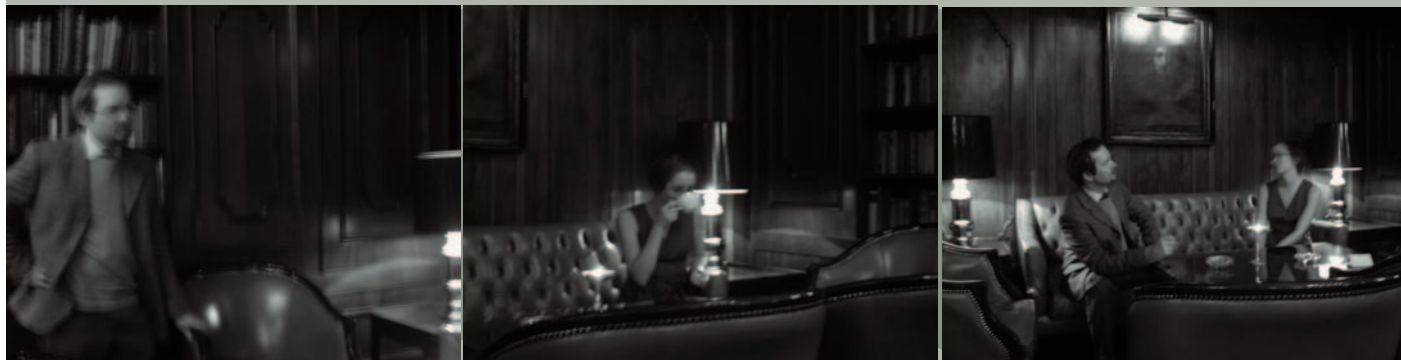
" _____

" _____

TØYEN

TORSDA
KL
SERVE

17-19	19-21	21-23	23-25	25-27	27-29	29-31	31-33	33-35	35-37	37-39	39-41	41-43	43-45	45-47	47-49	49-51	51-53	53-55	55-57	57-59	59-61	61-63	63-65	65-67	67-69	69-71	71-73	73-75	75-77	77-79	79-81	81-83	83-85	85-87	87-89	89-91	91-93	93-95	95-97	97-99	99-101	101-103	103-105	105-107	107-109	109-111	111-113	113-115	115-117	117-119	119-121	121-123	123-125	125-127	127-129	129-131	131-133	133-135	135-137	137-139	139-141	141-143	143-145	145-147	147-149	149-151	151-153	153-155	155-157	157-159	159-161	161-163	163-165	165-167	167-169	169-171	171-173	173-175	175-177	177-179	179-181	181-183	183-185	185-187	187-189	189-191	191-193	193-195	195-197	197-199	199-201	201-203	203-205	205-207	207-209	209-211	211-213	213-215	215-217	217-219	219-221	221-223	223-225	225-227	227-229	229-231	231-233	233-235	235-237	237-239	239-241	241-243	243-245	245-247	247-249	249-251	251-253	253-255	255-257	257-259	259-261	261-263	263-265	265-267	267-269	269-271	271-273	273-275	275-277	277-279	279-281	281-283	283-285	285-287	287-289	289-291	291-293	293-295	295-297	297-299	299-301	301-303	303-305	305-307	307-309	309-311	311-313	313-315	315-317	317-319	319-321	321-323	323-325	325-327	327-329	329-331	331-333	333-335	335-337	337-339	339-341	341-343	343-345	345-347	347-349	349-351	351-353	353-355	355-357	357-359	359-361	361-363	363-365	365-367	367-369	369-371	371-373	373-375	375-377	377-379	379-381	381-383	383-385	385-387	387-389	389-391	391-393	393-395	395-397	397-399	399-401	401-403	403-405	405-407	407-409	409-411	411-413	413-415	415-417	417-419	419-421	421-423	423-425	425-427	427-429	429-431	431-433	433-435	435-437	437-439	439-441	441-443	443-445	445-447	447-449	449-451	451-453	453-455	455-457	457-459	459-461	461-463	463-465	465-467	467-469	469-471	471-473	473-475	475-477	477-479	479-481	481-483	483-485	485-487	487-489	489-491	491-493	493-495	495-497	497-499	499-501	501-503	503-505	505-507	507-509	509-511	511-513	513-515	515-517	517-519	519-521	521-523	523-525	525-527	527-529	529-531	531-533	533-535	535-537	537-539	539-541	541-543	543-545	545-547	547-549	549-551	551-553	553-555	555-557	557-559	559-561	561-563	563-565	565-567	567-569	569-571	571-573	573-575	575-577	577-579	579-581	581-583	583-585	585-587	587-589	589-591	591-593	593-595	595-597	597-599	599-601	601-603	603-605	605-607	607-609	609-611	611-613	613-615	615-617	617-619	619-621	621-623	623-625	625-627	627-629	629-631	631-633	633-635	635-637	637-639	639-641	641-643	643-645	645-647	647-649	649-651	651-653	653-655	655-657	657-659	659-661	661-663	663-665	665-667	667-669	669-671	671-673	673-675	675-677	677-679	679-681	681-683	683-685	685-687	687-689	689-691	691-693	693-695	695-697	697-699	699-701	701-703	703-705	705-707	707-709	709-711	711-713	713-715	715-717	717-719	719-721	721-723	723-725	725-727	727-729	729-731	731-733	733-735	735-737	737-739	739-741	741-743	743-745	745-747	747-749	749-751	751-753	753-755	755-757	757-759	759-761	761-763	763-765	765-767	767-769	769-771	771-773	773-775	775-777	777-779	779-781	781-783	783-785	785-787	787-789	789-791	791-793	793-795	795-797	797-799	799-801	801-803	803-805	805-807	807-809	809-811	811-813	813-815	815-817	817-819	819-821	821-823	823-825	825-827	827-829	829-831	831-833	833-835	835-837	837-839	839-841	841-843	843-845	845-847	847-849	849-851	851-853	853-855	855-857	857-859	859-861	861-863	863-865	865-867	867-869	869-871	871-873	873-875	875-877	877-879	879-881	881-883	883-885	885-887	887-889	889-891	891-893	893-895	895-897	897-899	899-901	901-903	903-905	905-907	907-909	909-911	911-913	913-915	915-917	917-919	919-921	921-923	923-925	925-927	927-929	929-931	931-933	933-935	935-937	937-939	939-941	941-943	943-945	945-947	947-949	949-951	951-953	953-955	955-957	957-959	959-961	961-963	963-965	965-967	967-969	969-971	971-973	973-975	975-977	977-979	979-981	981-983	983-985	985-987	987-989	989-991	991-993	993-995	995-997	997-999	999-1001	1001-1003	1003-1005	1005-1007	1007-1009	1009-1011	1011-1013	1013-1015	1015-1017	1017-1019	1019-1021	1021-1023	1023-1025	1025-1027	1027-1029	1029-1031	1031-1033	1033-1035	1035-1037	1037-1039	1039-1041	1041-1043	1043-1045	1045-1047	1047-1049	1049-1051	1051-1053	1053-1055	1055-1057	1057-1059	1059-1061	1061-1063	1063-1065	1065-1067	1067-1069	1069-1071	1071-1073	1073-1075	1075-1077	1077-1079	1079-1081	1081-1083	1083-1085	1085-1087	1087-1089	1089-1091	1091-1093	1093-1095	1095-1097	1097-1099	1099-1101	1101-1103	1103-1105	1105-1107	1107-1109	1109-1111	1111-1113	1113-1115	1115-1117	1117-1119	1119-1121	1121-1123	1123-1125	1125-1127	1127-1129	1129-1131	1131-1133	1133-1135	1135-1137	1137-1139	1139-1141	1141-1143	1143-1145	1145-1147	1147-1149	1149-1151	1151-1153	1153-1155	1155-1157	1157-1159	1159-1161	1161-1163	1163-1165	1165-1167	1167-1169	1169-1171	1171-1173	1173-1175	1175-1177	1177-1179	1179-1181	1181-1183	1183-1185	1185-1187	1187-1189	1189-1191	1191-1193	1193-1195	1195-1197	1197-1199	1199-1201	1201-1203	1203-1205	1205-1207	1207-1209	1209-1211	1211-1213	1213-1215	1215-1217	1217-1219	1219-1221	1221-1223	1223-1225	1225-1227	1227-1229	1229-1231	1231-1233	1233-1235	1235-1237	1237-1239	1239-1241	1241-1243	1243-1245	1245-1247	1247-1249	1249-1251	1251-1253	1253-1255	1255-1257	1257-1259	1259-1261	1261-1263	1263-1265	1265-1267	1267-1269	1269-1271	1271-1273	1273-1275	1275-1277	1277-1279	1279-1281	1281-1283	1283-1285	1285-1287	1287-1289	1289-1291	1291-1293	1293-1295	1295-1297	1297-1299	1299-1301	1301-1303	1303-1305	1305-1307	1307-1309	1309-1311	1311-1313	1313-1315	1315-1317	1317-1319	1319-1321	1321-1323	1323-1325	1325-1327	1327-1329	1329-1331	1331-1333	1333-1335	1335-1337	1337-1339	1339-1341	1341-1343	1343-1345	1345-1347	1347-1349	1349-1351	1351-1353	1353-1355	1355-1357	1357-1359	1359-1361	1361-1363	1363-1365	1365-1367	1367-1369	1369-1371	1371-1373	1373-1375	1375-1377	1377-1379	1379-1381	1381-1383	1383-1385	1385-1387	1387-1389	1389-1391	1391-1393	1393-1395	1395-1397	1397-1399	1399-1401	1401-1403	1403-1405	1405-1407	1407-1409	1409-1411	1411-1413	1413-1415	1415-1417	1417-1419	1419-1421	1421-1423	1423-1425	1425-1427	1427-1429	1429-1431	1431-1433	1433-1435	1435-1437	1437-1439	1439-1441	1441-1443	1443-1445	1445-1447	1447-1449	1449-1451	1451-1453	1453-1455	1455-1457	1457-1459	1459-1461	1461-1463	1463-1465	1465-1467	1467-1469	1469-1471	1471-1473	1473-1475	1475-1477	1477-1479	1479-1481	1481-1483	1483-1485	1485-1487	1487-1489	1489-1491	1491-1493	1493-1495	1495-1497	1497-1499	1499-1501	1501-1503	1503-1505	1505-1507	1507-1509	1509-1511	1511-1513	1513-1515	1515-1517	1517-1519	1519-1521	1521-1523	1523-1525	1525-1527	1527-1529	1529-1531	1531-1533	1533-1535	1535-1537	1537-1539	1539-1541	1541-1543	1543-1545	1545-1547	1547-1549	1549-1551	1551-1553	1553-1555	1555-1557	1557-1559	1559-1561	1561-1563	1563-1565	1565-1567	1567-1569	1569-1571	1571-1573	1573-1575	1575-1577	1577-1579	1579-1581	1581-1583	1583-1585	1585-1587	1587-1589	1589-1591	1591-1593	1593-1595	1595-1597	1597-1599	1599-1601	1601-1603	1603-1605	1605-1607	1607-1609	1609-1611	1611-1613	1613-1615	1615-1617	1617-1619	1619-1621	1621-1623	1623-1625	1625-1627	1627-1629	1629-1631	1631-1633	1633-1635	1635-1637	1637-1639	1639-1641	1641-1643	1643-1645	1645-1647	1647-1649	1649-1651	1651-1653	1653-1655	1655-1657	1657-1659	1659-1661	1661-1663	1663-1665	1665-1667	1667-1669	1669-1671	1671-1673	1673-1675	1675-1677	1677-1679	1679-1681	1681-1683	1683-1685	1685-1687	1687-1689	1689-1691	1691-1693	1693-1695	1695-1697	1697-1699	1699-1701	1701-1703	1703-1705	1705-1707	1707-1709	1709-1711	1711-1713	1713-1715	1715-1717	1717-1719	1719-1721	1721-1723	1723-1725	1725-1727	1727-1729	1729-1731	1731-1733	1733-1735	1735-1737	1737-1739	1739-1741	1741-1743	1743-1745	1745-1747	1747-1749	1749-1751	1751-1753	1753-1755	1755-1757	1757-1759	1759-1761	1761-1763	1763-1765	1765-1767	1767-1769	1769-1771	1771-1773	1773-1775	1775-1777	1777-1779	1779-1781	1781-1783	1783-1785	1785-1787	1787-1789	1789-1791	1791-1793	1793-1795	1795-1797	1797-1799	1799-1801	1801-1803	1803-1805	1805-1807	1807-1809	1809-1811	1811-1813	1813-1815	1815-1817	1817-1819	1819-1821	1821-1823	1823-1825	1825-1827	1827-1829	1829-1831	1831-1833	1833-1835	1835-1837	1837-1839	1839-1841	1841-1843	1843-1845	1845-1847	1847-1849	1849-1851	1851-1853	1853-1855
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Thomas Såheim og Cindy Hasselblad. FOTO: Mara Acatalicio

Gjennom samarbeid med Norsk teaterråd gikk Oslo Teatersenter i gang med å utvikle et landsomfattende elektronisk register- og utlånssystem. Dette førte til opprettelsen av Dramas (www.dramas.no). Dramas består av fem utlånsfilialer og har oversikt over verk som er skrevet for scenen, låner ut manuskript, og bistår med å søke om spilletillatelse og løse rettighetsproblematikk. Registeret har hatt stor vekst, og er blitt en av Teatersenterets viktigste oppgaver. Databasen har i dag ca. 5000 manus og 3000 forfattere, og omfanget øker. Det samme gjør manusutleien til hele landet.

Utfordringer

Å finne sin plass i de stadig foranderlige kulturstrømningene er en utfordring for Oslo Teatersenter, som for flere andre aktører på kulturrenaen. Forandring av støtteordninger, og en pågående diskusjon om organiseringen av de forskjellige forvaltningsorganene og ansvarsdelingen mellom dem, gjør framtiden usikker. Reformiveren i de politiske miljøene, både lokalt og sentralt, har vært økende. Skillelinjene mellom en fellesskapsorientert og en markedsorientert politikk er blitt klarere.

Samtidig gir en slik periode organisasjoner som Oslo Teatersenter muligheter til å profilere seg ut fra faglig dyktighet og aktivitet, noe senteret så absolutt har gjort.

Nye satsingsområder, som kommunale kulturskoler og Den kulturelle skolesekken gir ledelsen av senteret utfordringer til nye samarbeidsformer. Oslo kommunale kulturskole driver i liten grad med drama- og teateraktiviteter. I teatersenteret kan kommunen få en kompetent og effektiv samarbeidspartner for videre utvikling av tilbudene.

Å utvide samarbeidet med skoleverket er et ønske. Senteret får allerede nå mange henvendelser fra skolene. Gjennom Den kulturelle skolesekken skal det skapes møter mellom elever og kunst av høy kvalitet. Et vellykket møte krever at både kunstnere og pedagoger har gjensidig forståelse for hverandre, kunsten og formidlingen. Planer om nye kurs for lærere og elever har vært diskutert. Teatersenteret ønsker også å kunne tilby forestillinger til skolene, eller å kunne bidra med rådgivning i forbindelse med teateroppsettinger.

Kapasiteten ved Oslo Teatersenter er i dag sprengt, og en aktivitetsøkning forutsetter at de ennå ubrukte arealene på Trafo settes i stand og tas i bruk.

Stedet kan i dag ikke by på tilfredsstillende scenefasiliteter. Barn og unge blir fortsatt henvist til ymse tilfeldige lokaler når de skal vise produksjonene sine. Mange av frigruppene sliter også med mangelen på visningssteder. Teatersenteret har gjennom årene hatt forskjellige planer for å få en tilfredsstillende sal og scene på huset. De har strandet pga manglende økonomi, men drømmen om en scene er ikke død, og kommer høyt på senterets ønskeliste for framtiden. En slik scene, i et slikt miljø, kunne også skape et møtested mellom det profesjonelle og semi-profesjonelle teatermiljøet som har vokst fram av amatørteaterbevegelsen.

Bevilgninger til flere stillinger, med tanke på å bygge ut samarbeid med skoleverket, øke barne- og ungdomsteatervirksomheten, drifte Oslos barne- og ungdomsteaterscene, utvide kurs og konsulentvirksomheten for det frivillige scenekunstheltet og utvikle virksomheten med manus-

bibliotek og Dramas, vil være av stor betydning for den framtidige driften.

Oslo kommune har i Trafo og Oslo Teatersenter et egnet, og meget rimelig middel til å effektivere deler av sin kulturpolitikk.

Menneskets kreativitet og lekelyst er vår fornemste egenskap, og skiller oss fra andre arter. Lek med form og virkemidler, uventede vinklinger og kombinasjoner kan komme til å skape uttrykk som noen ganger får oss til å se og forstå tilværelsen på nytt, gjennom sitt spissformulerte og lekne språk.

For at slike prosesser skal kunne finne sted og fungere, trenger vi arenaer for utfoldelse. Når det gjelder produksjon av kollektive kunstformer, blir dette ekstra viktig. Utøverne arbeider med kompliserte prosesser, der divergerende komponenter og energikilder skal smelte sine leveranser sammen til et produkt. Høyspent energi blir behandlet og transformert. Prosessen tar tid, og tilgjengelighet til øvingslokale er første basisbetingelse for at prosessen kan fungere og noe nytt bli til.

Vi trenger møtesteder, der mennesket kan trekke pusten, tenke og leke i samspill med andre, uten at tid, økonomi eller sensur stenger mulighetene en slik møteplass kan gi. I byene er dette en viktig oppgave for politikere og byplanleggere.

Amatørenes kjennetegn er at arbeidet skjer ut fra lyst og kjærlighet, og i frivillighet. Det frivillige engasjementet blir regnet som en ressurs i bygdesamfunnet, og burde ikke være av mindre betydning for mennesker og

miljø i et bysamfunn. Her ligger antakelig store ubrukte ressurser som kan aktiveres om forholdene blir tilrettelagt for det.

I løpet av de 30 årene Trafo har eksistert som kulturhus, har Oslo teatersenter utviklet seg til å bli en energikilde i teaterlandskapet, og ikke bare for det frivillige scenekunstheltet. Det er mitt ønske for jubilanten at Oslo kommune i økende grad skal få kulturpolitikere som ser og verdsetter mulighetene en slik samarbeidspartner gir.

Oppsetning av "Den gale og nonnen", Lukket Avdeling, desember 2001.

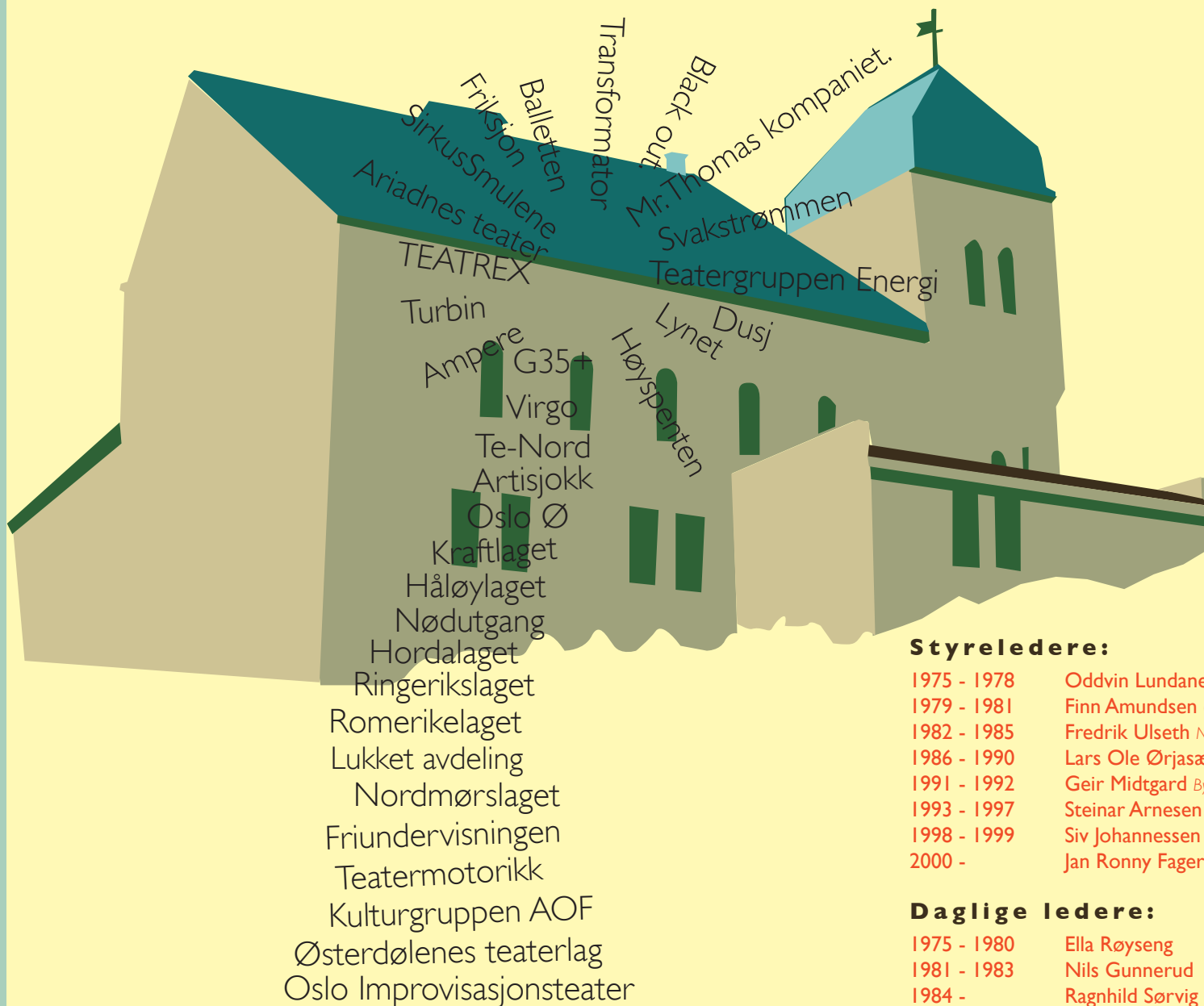
Bilde 1: Siri Haugsnes, Eli Wathne, Ronny Fagereng, Vibeke Monsen og Morten Olaussen.

Bilde 2: Morten Olaussen i rollen som den gale.

Bilde 3: Øving på trafo: Siri Haugsnes, Eli Wathne, Ronny Fagereng, Morten Olaussen, Vibeke Monsen, Roger Ekse titter på.

Bilde 4: Scenografien bygges opp på gamle Black Box: Remi Nilsskog, Ole-Jørn Horntvedt og scenograf Jon Gerhard Guttormsen.

Styreledere:

1975 - 1978	Oddvin Lundanes Oslo A.O.F.
1979 - 1981	Finn Amundsen Oslo A.O.F.
1982 - 1985	Fredrik Ulseth Norges kristelige ungdomsforbund
1986 - 1990	Lars Ole Ørjasæter Bygdslagssamskipnaden i Oslo
1991 - 1992	Geir Midtgard Bygdslagssamskipnaden i Oslo
1993 - 1997	Steinar Arnesen Oslo AOF
1998 - 1999	Siv Johannessen Norsk Amatørteaterforbund
2000 -	Jan Ronny Fagereng Norsk amatørteaterforbund i Oslo

Daglige ledere:

1975 - 1980	Ella Røyseng
1981 - 1983	Nils Gunnerud
1984 -	Ragnhild Sørvig

RETURADRESSE:

Oslo Teatersenter
Hovinveien 1
0567 Oslo

